

Democràcia i Ciutadania

Codi: 42270
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313335 Ciència Política / Political Science	OB	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Enrique Hernandez Perez

Correu electrònic: Enrique.Hernandez@uab.cat

Equip docent

Eva Ostergaard-Nielsen

Carolina Galais Gonzalez

Enrique Hernandez Perez

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Equip docent extern a la UAB

Camilo Cristancho

Macarena Ares

Prerequisits

Els estudiants han de tenir una formació prèvia corresponent a una llicenciatura en ciències polítiques o altres assignatures molt relacionades.

Per als estudiants nous de Ciències Polítiques, els textos següents proporcionen bons antecedents a alguns dels temes que es tractaran en aquest mòdul:

- Macpherson, C.W. (various editions) *The Life and Times of Liberal Democracy*. Oxford. OUP
- Held, D. (various editions) *Models of Democracy*. Cambridge: Polity Press.
- Crick, B. (various editions) *In Defence of Politics*.

Objectius

En molts sentits, la ciència política pot remuntar els seus orígens als intents de pensadors com Plató i Aristòtil d'acord amb els conceptes de democràcia i ciutadania a mesura que van sorgir a la polis de l'antic grec, particularment a Atenes.

Mentre que la democràcia liberal moderna funciona de manera bastant diferent del seu antic predecessor, les preocupacions normatives, teòriques i empíriques dels Ancians han continuat informant els debats moderns

sobre la democràcia i la ciutadania, preocupats ja que són qüestions com ara el canvi de règim, la participació política, drets ciutadans i acords institucionals. A més, altres qüestions, com ara les creixents demandes democràtiques dels ciutadans, s'han convertit en un element fonamental per als debats entorn del funcionament dels sistemes democràtics liberals.

El propòsit d'aquest mòdul és, doncs, presentar alguns dels principals debats i enfocaments per entendre la democràcia i la ciutadania liberals, ja que s'han desenvolupat al llarg del temps a Occident i, per això, el mòdul es divideix en sis parts. La primera analitza les condicions socials, econòmiques i institucionals històriques que han permès que la democràcia liberal es desenvolupi i prosperi en alguns llocs i no en altres. La segona part tracta de la qualitat de la democràcia a nivell agregat. A la tercera, quarta, cinquena i sisena parts, explorem alguns dels reptes que enfronten els sistemes polítics democràtics contemporanis, com la corrupció, el rendiment econòmic, la migració externa, l'augment del populisme, l'increment del descontentament democràtic i els efectes dels mitjans digitals sobre la participació ciutadana. .

Al final del mòdul, s'espera que els estudiants demostrin una comprensió completa d'un ampli ventall d'enfocaments teòrics, metodològics i empírics per a l'estudi de temes relacionats amb els conceptes de democràcia i ciutadania.

Competències

- Analitzar el comportament i les actituds polítiques dels ciutadans i els processos de comunicació política en els quals estan immersos.
- Analitzar els principals reptes econòmics, socials i polítics de les democràcies contemporànies.
- Aplicar els coneixements teòrics adquirits a l'anàlisi de situacions reals i, a partir de l'anàlisi de la realitat política, generar orientacions útils per a la presa de decisions.
- Conèixer el disseny, el funcionament i les conseqüències de les institucions polítiques i la seva relació amb els processos de governança.
- Demostrar comprensió lectora de textos especialitzats en anglès.
- Elaborar i redactar projectes i informes tècnics i acadèmics de manera autònoma fent ús de la terminologia, l'argumentació i les eines analítiques adequades a cada context.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Reconèixer la complexitat i la diversitat de la realitat política i les tensions a les quals està sotmesa, amb un èmfasi especial en el context espanyol i europeu.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el nivell de qualitat democràtica d'un sistema polític.
2. Analitzar la manera com les democràcies avançades canvien al llarg del temps.
3. Conèixer els diferents models de democràcia existents, les seves característiques institucionals i les seves implicacions.
4. Conèixer les tensions entre participació i representació, els debats entorn de la desafecció política i la crisi de representació.
5. Demostrar comprensió lectora de textos especialitzats en anglès.
6. Descriure les característiques de la cultura política i identificar-ne les explicacions i les conseqüències.
7. Elaborar i redactar projectes i informes tècnics i acadèmics de manera autònoma fent ús de la terminologia, l'argumentació i les eines analítiques adequades a cada context.
8. Entendre les diferents concepcions del concepte de ciutadania i les implicacions que tenen.
9. Identificar els debats sobre opinió pública, comunicació política i democràcia.
10. Identificar els diferents factors i variables que poden incidir en l'aparició, l'estabilitat i la crisi d'un sistema democràtic.

11. Identificar la importància dels contextos polítics, econòmics i institucionals específics per a l'estabilitat democràtica.
12. Identificar la manera en què fenòmens actuals com la globalització, la diversitat cultural o el desenvolupament de les noves tecnologies afecten els sistemes democràtics.
13. Identificar les diferents dimensions del concepte de democràcia, les seves contradiccions i els debats normatius que l'acompanyen.
14. Identificar les diferents implicacions pràctiques de les diverses teories sobre la democràcia.
15. Identificar les maneres de participació política, els seus factors explicatius i les seves conseqüències per a la democràcia.
16. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
17. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
18. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

Introducció. Democràcia i ciutadania: preguntes noves i velles (E. Hernández)

L'objectiu d'aquesta classe introductòria és donar una visió general de l'estudi de la democràcia i la ciutadania per tal de proporcionar un context als temes que estudiarem en aquest mòdul. La sessió presenta llavors les diferents parts del mòdul, abans de parlar dels aspectes formals implicats.

Part 1. L'emergència de la democràcia liberal a Occident: contextos socials, econòmics i institucionals (J. Etherington) (6 sessions).

- Democràcia i ciutadania: consideracions conceptuals i històriques.
- Capitalisme: definició, orígens i desenvolupament.
- Els orígens socials de la democràcia liberal: Barrington Moore i Els orígens socials de la dictadura i la democràcia.
- Consideracions sobre l'origen social de la dictadura i la democràcia.
- El capitalisme i la pujada de la democràcia liberal.
- Desenvolupament capitalista i democràcia

Part 2. Qualitat de la democràcia (L. Bernardi) (3 sessions).

- Democràcia: conceptes i mesures
- Qualitat democràtica: el procés processal
- Qualitat democràtica: continguts i resultats

Part 3. La democràcia funciona realment? La perspectiva dels ciutadans (E. Hernández) (6 sessions)

- Estudiar les actituds dels ciutadans cap a la democràcia: el concepte de suport polític.
- Suport a la democràcia i creixent descontentament: la democràcia segueix sent l'únic joc a la ciutat?
- Un paradigma canviant: de la fidelitat als ciutadans crítics / assertius.
- Impacte a llarg termini de les institucions: llegats històrics.
- Impacte a curt termini del rendiment institucional: corrupció, economia i guanyadors i perdedors.
- Descontent democràtic i l'augment de partits populistes i desafiants: causa o símptoma?

Part 4. Democràcia, ciutadania i migració internacional (E. Østergaard) (3 sessions)

- Migració i ciutadania, incorporació política dels immigrants.
- Camps polítics transnacionals - Doble ciutadania i drets de vot externs, mobilització de diàspores per partits transnacionals.
- Democratització i vincles transnacionals: com les relacions transnacionals influeixen en els processos de democratització.

Part 5. Democràcia i participació política (Carol Galais) (4 sessions)

- Tipus (modes) de participació política
- Votar o no votar. Teories sobre la participació política
- Protesta
- Actituds i participació política. Interès, eficàcia, confiança (suport) i deure

Part 6. Ciutadania i mitjans digitals (Camilo Cristancho) (2 sessions)

- Compromís polític i internet
- Mitjans de comunicació social i política contenciosa

Metodologia

Aquest curs destaca la participació activa dels estudiants a classe, les tutories, l'avaluació contínua mitjançant l'elaboració i l'avaluació de tasques relacionades amb les diferents dimensions del mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i seminaris	63	2,52	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18
Tipus: Supervisades			
Tutories	50	2	5, 16, 18
Tipus: Autònomes			
Preparació de lectures assignades	100	4	5, 18
Preparació de les tasques del curs	34,5	1,38	7, 16, 17, 18

Avaluació

En aquest mòdul, l'èmfasi principal és en l'avaluació contínua per tal d'assegurar que les diferents dimensions i conceptes relacionats amb les sessions siguin assumits pels estudiants a mesura que avançem a través del mòdul. Es complementa amb un últim assaig. L'avaluació es basa en els criteris següents:

Capacitat de sintetitzar la literatura rellevant

Capacitat per avaluar críticament la literatura rellevant

Coherència de l'argument

Originalitat

Aspectes formals, amb especial referència a la cita correcta i a l'estil acadèmic

Com es detalla a la Guia dels estudiants, ens comprometem a evitar el plagi i, per tant, es fa tot el possible per detectar i castigar aquests casos. El programari anti-plagi s'utilitzarà per comprovar cada enviament.

L'avaluació es divideix en els següents elements:

a) Participació a classe (10%): s'espera que els estudiants hagin preparat les lectures assignades abans de venir a classe i que participin activament en les sessions. És obligatori assistir a un mínim del 80% de les sessions per aprovar aquest mòdul.

b) Assaigs curts (50%): durant el període els estudiants escriuran 4 assajos curts (màxim 1200 paraules cada un). Els estudiants han d'escriure un breu assaig per a la part 1 i un breu assaig per a la part 3. Per als dos treballs restants, els estudiants poden escollir quina part volen escriure els dos assaigs curts restants (Part 2, part 4 o part 5). Tingueu en compte que no és possible escriure un assaig curt per a la part 6. Les preguntes dels assaigs curts es publicaran al Campus Virtual abans de finalitzar cada part del mòdul. Les dates de lliurament dels assajos són les següents:

c) Assaig final (40%): Al final del curs, els instructors publicaran un conjunt de preguntes de recerca relacionades amb cada part del mòdul. Els estudiants hauran de respondre a una d'aquestes preguntes en un assaig de no més de 2.500 paraules.

Comentaris: els comentaris sobre el treball estaran disponibles tres setmanes com a màxim després de la presentació. No dubteu a posar-vos en contacte amb els professors per obtenir aquesta informació.

Presentació: envieu els vostres assaigs curts i l'últim treball a través de la secció de tasques de Campus Virtual, on tots els enviaments classificats seran analitzats pel programari anti-plagi.

Qualificació: totes les sol·licituds seran qualificades amb un grau numèric que oscil·la entre 0 i 10, sent 10 el millor grau.

Política de lliurament tardana: s'aplicarà una penalització de grau de -1 punt per cada dia que un estudiant hagi retardat amb una presentació qualificada.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaig final	40%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Assaigs curts	50%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Participació a classe	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18

Bibliografia

- Moore, Barrington (1966) *The Social Origins of Dictatorship and Democracy: Lord and Peasant in the Making of the Modern World*. Boston: Beacon Press. Chapters 1, 2, 3 and 7.
- Skocpol, Theda (1984) "Emerging Agendas and Recurrent Strategies", in Skocpol (ed.) *Vision and Method in Historical Sociology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mahoney, J. and Rueschemeyer D. (2003) "Comparative Historical Analysis: Achievements and Agendas", in Mahoney and Rueschemeyer (eds) *Comparative Historical Analysis in the Social Sciences*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Therborn, Göran (1977) The Rule of Capital and the Rise of Democracy [New Left Review I/103, May-June pp. 3-41](#).
- Rueschemeyer, D., Huber Stephens, E. and Stephens, J.D. (1992) *Capitalist Development and Democracy*. Chicago: University of Chicago Press. Chapters 1-3.
- Putnam et al., (1993) *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton, NJ: Princeton University Press. Chaps. 1-4.
- Tarrow, Sidney (1996) "Making Social Science Work Across Space and Time: A Critical Reflection on Robert Putnam's Making Democracy Work", *The American Political Science Review*, Vol. 90, No. 2 pp. 389-397.
- Boix, Carles and Posner, Daniel (1996) "Making Social Capital Work: A Review of Robert Putnam's Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy", *Harvard University Paper*, 96-4.

- Wolinetz, S.B. (2002) 'Beyond the Catch-All Party: Approaches to the Study of Parties and Party Organization in Contemporary Democracies', in Gunther, R et al. *Political Parties: Old Concepts and New Challenges*. Available through Oxford Online Scholarship.
- Schlesinger, J.A. and Mildred S. Schlesinger (2006), 'Review article: Maurice Duverger and the Study of Political Parties' *French Politics*, Vol. 4 (1).
- Reiter, H.L. 'The Study of Political Parties, 1906-2005: The View from the Journals', *American Political Science Review*, Vol. 100, No. 4: 613-618
- Optional: Sartori, G. (1976) *Parties and Party Systems*. Cambridge: Cambridge University Press. (reserved at UAB library with two red dots).
- Gunther, R. And Larry Diamond (2003) 'Species of Political Parties: A New Typology', *Party Politics* Vol. 9. No. 2, pp. 167-199
- Webb, P. (2007) Democracy and Political Parties. Hansard Society Report. Available at: <http://www.hansardsociety.org.uk/wp-content/uploads/2012/10/Democracy-And-Political-Parties-2007.pdf>
- Dalton, R. J. and Steven A. Waldon (2005) 'Public Images of Political Parties: A Necessary Evil?' *Western European Politics*, Vol. 28, No. 5, pp. 931-951
- van Parijs, Philippe. 1987. "A Revolution in Class Theory", *Politics & Society* 15(2): 453- 482.
- King, Desmond & David Rueda. 2008. "Cheap Labor: The New Politics of "Bread and Roses" in Industrial Democracies." *Perspective on Politics* 6(2): 279.
- Standing, Guy. 2011. *The Precariat: The New Dangerous Class*. Bloomsbury Academic, pp. 1-19.
- Lorey, Isabell. 2015. *State of Insecurity: Government of the Precarious*. Verso. Introduction & Chapter 1.
- Aytes, Ayhan. 2012. "Return of the Crowds: Mechanical Turk and Neoliberal States of Exception." *Digital Labor* (Ed. Scholz). Routledge, pp. 79-97.
- Emmenegger, P. et al. 2012. *The Age of Dualization: The Changing Face of Inequality in Deindustrializing Societies*. Oxford UP, Chapter 1.
- Rueda, David. 2007. *Social Democracy Inside Out: Partisanship and Labor Market Policy*. Oxford. Chapter 2.
- Berg, Jan. 2015. *Labour Markets, Institutions and Inequality*. ILO, Chapter 1. [[available online](#)]
- Fine, Janice. 2007. "Worker Centers and Immigrant Women" in *The Sex of Class: Women Transforming American Labor*. Dorothy Sue Cobble (ed.) Cornell UP, pp. 211-230.
- Strolovitch, Dara Z. 2013. "Of Mancessions and Hecoveries: Race, Gender, and the Political Construction of Economic Crisis and Recovery." *Perspectives on Politics* 11: 167-76.
- Mitchell, Timothy. 2011. *Carbon Democracy: Political Power in the Age of Oil*. Verso. Chapter 1
- Lorey, Isabell. 2015. *State of Insecurity: Government of the Precarious*. Verso. Chapter 4.
- Bartels, Larry. 2009. *Unequal Democracy*. Princeton UP. Chapters 1 & 9.
- Solt, Frederick. 2008. "Economic Inequality and Democratic Political Engagement" *American Journal of Political Science* 52 (1), 48-60.
- Anduiza, E., Cantijoch, M., & Gallego, A. (2009). Political Participation and the Internet: A field essay. *Information, Communication & Society*, 12(6), 860. doi:10.1080/13691180802282720
- Loader, B. D., & Mercea, D. (2011). Networking democracy? Social media innovations and participatory politics. *Information, Communication & Society*, 14 (6), 757-769.
- Neuman, W. R., Bimber, B., & Hindman, M. (2011). The Internet and four dimensions of citizenship. *The Oxford handbook of American public opinion and the media*, 22-42.
- Khondker, H. H. (2011). Role of the new media in the Arab Spring. *Globalizations*, 8(5), 675-679.
- Walgrave, S., Bennett, W. L., Van Laer, J., & Breunig, C. (2011). Multiple engagements and network bridging in contentious politics: digital media use of protest participants. *Mobilization: An International Quarterly*, 16(3), 325-349.
- Van Laer, J. (2010). Activists online and offline: The internet as an information channel for protest demonstrations. *Mobilization: An International Quarterly*, 15(3), 347-366.
- Anduiza, Eva; Camilo Cristancho, Jose M. Sabucedo (2014) Mobilization through online social networks: the political protest of the *indignados* in Spain, *Information Communication & Society* Volume 17, Issue 6, pp. 750-764
- Bennett, Lance W. & Alexandra Segerberg (2012) The Logic of Connective Action, *Information, Communication & Society*, Vol 15, No. 5.

- Gil de Zúñiga, H., Jung, N., & Valenzuela, S. (2012). Social media use for news and individuals' social capital, civic engagement and political participation. *Journal of ComputerMediated Communication*, 17(3), 319-336.
- Shirky, C. (2011). Political Power of Social Media-Technology, the Public Sphere, and Political Change, *The. Foreign Aff.*, 90, 28
- Howard, P. N. (2006). Managed Citizenship and Information Technology. In: New media campaigns and the managed citizen. Cambridge University Press.
- [Sanne Kruike-meier](#), [Guda van Noort](#), [Rens Vliegenthart](#) [Claes H de Vreese](#) (2013) Unraveling the effects of active and passive forms of political Internet use: Does it affect citizens' political involvement? *New Media & Society*
- Schlozman, K. L., Verba, S., & Brady, H. E. (2010). Weapon of the strong? Participatory inequality and the Internet. *Perspectives on Politics*, 8(02), 487-509.